

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирининг
2025 йил "23" июндаги
180-сонли буйруғига
2-илова

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ
РЕСПУБЛИКА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ОНА ВА БОЛА САЛОМАТЛИГИ ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТИББИЁТ МАРКАЗИ**

**«АНТЕНАТАЛ ПАРВАРИШ. ҲОМИЛАДОРЛИК ХАВФИ ГУРУҲЛАРИНИ БОШҚАРИШ»
НОЗОЛОГИЯЛАРИ БЎЙИЧА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТЛАРИ**

Тошкент – 2025

ТАСДИҚЛАЙМАН»

Республика ихтисослаштирилган она ва бола

сақлов ва илмий-амалий тиббиёт маркази

директори

Н.С. Надирханова

2025 йил

**«АНТЕНАТАЛ ПАРВАРИШ. ХОМИЛАДОРЛИК ХАВФИ ГУРУҲЛАРИНИ БОШҚАРИШ»
НОЗОЛОГИЯЛАРИ БЎЙИЧА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТЛАРИ**

Тошкент – 2025

«АНТЕНАТАЛ ПАРВАРИШ. ҲОМИЛАДОРЛИК ХАВФИ ГУРУҲЛАРИНИ БОШҚАРИШ»
НОЗОЛОГИЯЛАРИ БЎЙИЧА МИЛЛИЙ КЛИНИК СТАНДАРТЛАРИ

КХТ коди - 10/11:	Нозологиянинг номи:	Амбулатория шароитида диагностика ва даволаш учун нозология билан шуғулланадиган мутахассислар		Касалхона шароитида диагностика ва даволаш учун нозология билан шуғулланадиган мутахассислар	
		Бош Назоратчи Мутахассис	Жалб қилинадиган қўшимча мутахассислар	Бош Назоратчи Мутахассис	Жалб қилинадиган қўшимча мутахассислар
МКБ-10 Z32	Ҳомиладорликни аниқлаш учун текширувлар ва тестлар	1. Оилавий шифокор 2. Акушер- гинеколог	1. Терапевт шифокор 2. Гематолог 3. Кардиолог 4. Диетолог 5. Генетик 6. ЛОР 7. Окулист 8. Невропатолог 9. Инфекционист 10. Хирург 11. Гастроэнтеролог 12. Эндокринолог; 13. Дерматолог 14. Стоматолог 15. Флеболог 16. Психолог		
Z33	Ҳомиладорлик учун хос бўлган ҳолат				
Z34	Оддий ҳомиладорлик жараёнини кузатиш				
Z35	Юқори хавfli ҳомиладорлик жараёнини кузатиш				
Z36	Ҳомила патологиясини аниқлаш учун пренатал текширув [антенатал скрининг]				
МКБ-11 QA20	Ҳомиладорлик билан боғлиқ муаммолар ҳақида тиббий ташкилотларга мурожаат қилиш				
QA41	Ҳомиладорлик ҳолати				
QA42	Нормал ҳомиладорлик жараёнини кузатиш				
QA43	Юқори хавfli ҳомиладорлик жараёнини кузатиш				
QA44	Туғруқдан олдин бўлажак оналарнинг ташрифи				
QA45	Антенатал скрининг				

НОЗОЛОГИЯДА МУНТАЗАМ ДИАГНОСТИКА, ДАВОЛАШ, РЕАБИЛИТАЦИЯ ВА ТИББИЙ КЎРИК ЧОРАЛАРИ

Диагностика чоралари	Тиббий хизматларнинг номи	Даражаси ва тури бўйича режалаштирилган тиббий ёрдам кўрсатиш					Ёрдам ва тадқиқотларнинг минимал миқдори (ҳар бир даволанган вазият учун)	Даволаш давомийлиги
		Амбулатор даволаш		Стационар даволаниш *				
		ҚВП/ҚП	МПМП	Туман (шаҳар) клиникалари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Асосий мутахассислар (шифокорлар) маслаҳати	1. Оилавий шифокор	+	+				9	
	2. Акушер-гинеколог	+	+				3	
Илова: агар кўрсатмалар мавжуд бўлса, қўшимча мутахассислар томонидан такрорий текширувлар ўтказиши тавсия этилади								
Қўшимча мутахассислар (шифокорлар) маслаҳати	1. Терапевт		+				кўрсатмаларга мувофиқ	
	2. Гематолог		+				кўрсатмаларга мувофиқ	
	3. Кардиолог		+				1	
	4. Диетолог		+				кўрсатмаларга мувофиқ	
	5. Генетик		+				кўрсатмаларга мувофиқ	
	6. ЛОР		+				1	
	7. Окулист		+				1	
	8. Невропатолог		+				1	
	9. Инфекционист		+				кўрсатмаларга мувофиқ	
	10. Хирург		+				1	
	11. Гастроэнтеролог		+				кўрсатмаларга мувофиқ	
	12. Эндокринолог;		+				1	
	13. Дерматолог		+				кўрсатмаларга мувофиқ	
	14. Стоматолог		+				1	
	15. Флеболог		+				кўрсатмаларга мувофиқ	
	16. Психолог		+				1	
	17. Маммолог		+				кўрсатмаларга мувофиқ	
	18. Проктолог		+				кўрсатмаларга мувофиқ	
Илова: - ёриқномага мувофиқ, агар беморда қўшимча бошқа ёки бирга келадиган касалликлар мавжуд бўлса, текширувлар бошқа тегишли мутахассислар томонидан ўтказилиши мумкин;								
Асосий	1. Умумий (клиник)	+	+				2	

лаборатория таҳлиллари	кон таҳлили						(биринчи ташрифда ва 26- ҳафтада)
	2. Умумий сийдик (клиник) таҳлили	+	+				2 (биринчи ташрифда ва 26- ҳафтада)
	3. Оч қоринга веноз плазма глюкозасини аниқлаш	+	+				1 (биринчи ташрифда)
	4. Оғиз орқали глюкоза бардошлик тестини ўтказиш			+			1-2 (биринчи ташрифда ва агар аниқланмаса, яна 26- 28 ҳафта ичида)
	5. АВО тизими ва антиген D тизими бўйича асосий гуруҳларни аниқлаш			+			1 (биринчи ташрифда)
	6. Гепатит В вирусининг сирт антиженига (HBsAg) антикорларни аниқлаш			+			2 (биринчи ташрифда ва 30 ҳафтада)
	7. Гепатит С вирусига М ва G синфларининг умумий антикорларини аниқлаш (anti- HCV IgG ва anti- HCV IgM)			+			2 (биринчи ташрифда ва 30 ҳафтада)
	8. Қонда М, G (IgM, IgG) синфларининг ОИВга қарши антикорлари			+			2 (биринчи ташрифда ва 30 ҳафтада)

	даражасини ўрганиш						
	9. Треропета pallidumга антикорларни аниқлаш		+				2 (биринчи ташрифда ва 30 хафтада)
	10. бактериал патогенлар учун сийдикнинг ўртача қисмини микробиологик (маданий) текшириш		+				1 (12-16 хафтада)
	11. Бачадон бўйни суртмасининг цитологияси		+				1 (биринчи ташрифда)

Илова: лаборатория текширувлари мутахассиснинг тавсиясига биноан ёки даволаниш пайтида кўрсатмалар мавжуд бўлса такрорланиши мумкин.

Қўшимча лаборатория таҳлиллари	1. Коагулограмма		+				кўрсатмаларга мувофиқ
	2. Қондаги гликатланган гемоглобин даражасини аниқлаш		+				кўрсатмаларга мувофиқ
	3. Қондаги ферритин даражасини аниқлаш		+				кўрсатмаларга мувофиқ
	4. Биокимёвий қон таҳлили		+				кўрсатмаларга мувофиқ
	5. Антирезус антикорларини аниқлаш		+				2 (1-ташрифда, кейин антикорлар бўлмаса, яна ҳомиладорликнинг 26-28 хафталигида антирезус Rho[D] иммуноглобулинини

							юборишдан олдин)	
	6. Сийдикдаги оқсилни аниқлаш		+				кўрсатмаларга мувофиқ	
	7. Сийдикдаги ацетонни аниқлаш		+				кўрсатмаларга мувофиқ	
	8. Генетика тадқиқотлари (икки марталик қон таҳлили)				+	+	1 (11-13 ⁶ ҳафтада)	
	9. Генетик тадқиқотлар (уч марталик қон таҳлили)						1 11-13 ⁶ ҳафтада	
	10. Онанинг қонида плацента ўсиш омили (ПФР/PLGF) ни аниқлаш						1	

Илова: Тиббиёт муассасасининг даражасига қараб, агар бирга келадиган касалликлар аниқланса, қўшимча ва такрорий инструментал диагностика тадқиқотлари ўтказилиши мумкин.

	1. Бачадон туби баландлигини ўлчаш	+	+				ҳомиладор аёлнинг ҳар бир ташрифида	
	2. Ҳомиланинг юрак уриш тезлигини аниқлаш - ҳомиладорликнинг 20 ҳафталигидан кейин акушерлик стетоскопидан фойдаланиш - ҳомилалик доплердан фойдаланиш						ҳар бир ташрифта - ҳомиладорликнинг 20 ҳафтасидан кейин - ҳомиладорликнинг 12 ҳафтасидан кейин	

	3. Ҳомиланинг ултратовуш текшируви	+	+				3 (11-13 ⁶ ҳафтада, ҳомиланинг 18-21 ҳафтасида, агар ҳомиланинг нотўғри ҳолати ёки олд жойлашувига шубҳа мавжуд бўлса, катта ҳомила, ХЎК)	
	4. Бачадон артериясида пулсация индексини (ПИ/УТР) аниқлаш (УТPI)		+				1	
	5. ЭКГ	+	+				1	
Илова: лаборатория таҳлиллари мутахассиснинг тавсиясига биноан ёки даволаниш пайтида кўрсатмалар мавжуд бўлса такрорланиши мумкин.								
Қўшимча лаборатория синовлари	1. КТГ		+				кўрсатмаларга мувофиқ	
	2. Ҳомилалик доплер		+				кўрсатмаларга мувофиқ	
	3. Ултратовуш цервикометрияси		+				<ul style="list-style-type: none"> • муддатидан олдин туғилиш тарихи бўлмаган аёлларда: 18-21 ҳафта оралиғида бир марта 2-триместр ултратовуш текшируви доирасида; <ul style="list-style-type: none"> • ҳомиладорликнинг 14-16 дан 24 ҳафтагача бўлган эрта туғилиш тарихи бўлган аёлларда ҳар икки ҳафтада 	

								бачадон бўйни узунлиги 30 мм ёки ундан кўп бўлса ёки ҳар ҳафта - бўйин узунлиги 25-29 мм бўлса.	
--	--	--	--	--	--	--	--	---	--

Илова: Тиббий муассасанинг даражасига қараб, агар бирга келадиган касалликлар аниқланса, қўшимча ва такрорий инструментал диагностика тадқиқотлари ўтказилиши мумкин.

* **Стационар даволанишга кўрсатма:** енгил кечадиган ва бирга келадиган касалликларнинг мавжудлиги билан минтақавий даража; ўртача оғир курс билан; минтақавий даража - ўртача ва оғир ҳолатлар ва бирга келадиган касалликлар мавжудлиги учун; оғир ҳолатларда; нафас олиш етишмовчилиги белгиларининг кучайиши; **туман даражасида** даволашнинг самарасизлиги; **республика даражаси** - ўта оғир курс ва бирга келадиган касалликлар мавжудлиги билан; самарасиз даволаш.

Диагностика чоралари	Тиббий ёрдам номи	Стационар даволаниш					Ёрдам ва тадқиқотнинг минимал миқдори	Даволаш давомийлиги
		ҚВП/ҚП	МПМП	Туман (шаҳар) клиникалари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
Бошқа тадқиқот турлари	1. Инвазив бўлмаган пренатал скрининг						+	кўрсатмаларга мувофиқ
	2. Амниоцентез (ҳомиладорликнинг 15-ҳафтасидан кейин)						+	кўрсатмаларга мувофиқ
	3. Ҳорион биопсияси (ҳомиладорликнинг 10-14 ҳафтасида)						+	кўрсатмаларга мувофиқ

Изоҳ: Беморнинг аҳволига қараб (йўлдош касалликларнинг мавжудлиги) таҳлиллар рўйхатига бошқа таҳлиллар қўшилиши ва такрорланиши мумкин.

ДАВОЛАШ ЧОРАЛАРИ (ДОРИ ВОСИТАЛАРИ ЁРДАМИДА ДАВОЛАШ)

Терапевтик чоралар (асосий тиббий муолажалар)	Даражаси ва тури бўйича режалаштирилган тиббий ёрдам кўрсатиш	Суткалик ўртача доза	Бир курслик
---	---	----------------------	-------------

		Амбулатор		Стационар				дозалаш
		ҚВП /ҚП	МПМП	Туман (шахар) клиникалари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари Дори воситасининг халқаро патентланмаган номи		
Дори воситасининг халқаро патентланмаган номи	Дори воситаларининг дозаси ва ишлатилиши							
1. Фолий кислотаси	400 мкг.	+	+				400 мкг	3 ой
2. Фолий кислотаси	4 мг	+	+				5 мг	3 ой
3. Фолий кислотаси	5 мг	+	+				5 мг	3 ой
4. Калий йодид	200 мг	+	+				200 мг	Узоқ муддатли
<p>Эслатма: миллий клиник протоколларда назарда тутилган даволаш схемалари (ушбу асосий ва қўшимча дориларнинг турли комбинациялари) касалликнинг оғирлиги ва кўрсаткичларига қараб қўлланилади, муайян протоколларга мувофиқ қўшимча дорилар ва қўшимча усуллар тавсия этилиши мумкин. Препаратлар тасдиқланган даволаш протоколига мувофиқ қўлланилади, интерваллар, фойдаланиш муддати, дозалари ён таъсири ва асоратларига қараб фарқ қилиши мумкин.</p> <p>Ушбу дориларнинг битта дозаси фақат касалликнинг муайян даволаш босқичида амбулатория ёки стационар ёрдам кўрсатиш учун ишлатиладиган миқдорда кўрсатилади.</p>								
Терапевтик чоралар (қўшимча тиббий даволаниш)		Даражаси ва тури бўйича режалаштирилган тиббий ёрдам кўрсатиш					Суткалик ўртача доза	Бир курслик дозалаш
		Амбулатор даволаш		Стационар даволаш				
Дори воситасининг халқаро патентланмаган номи	Дори воситаларининг дозаси ва ишлатилиши	ҚВП /ҚП	МПМП	Туман (шахар) клиникалари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалари		
1. Ацетилсалицил кислотаси	150 мг	+	+				150 мг	ҳомилдорликнинг 11 дан 36 ҳафтасигача
2. Темир препаратлари	30-60 мг	+	+				30-60 мг	3 ой
3. Инсон иммуноглобулин Антирезус Rho[D]	1250-1500 МЕ (250-300 мкг)		+				1250-1500 МЕ (250-300 мкг)	бир марта
4. Таркибида прогестерон	200 мг	+	+				600 мг	Кўрсатмага

мавжуд препаратлар								мувофик
5. Антибиотиклар:								
• Фосфомицина трометалол	3г		+				3г	Бир марта
• Нитрофуратонин	50-100 мг		+				200 мг	3-5 кун
• Ко-амоксиклав	50/125 мг		+				100/250 мг	3-5 кун
• Амоксициллин	500 мг		+				1500 мг	3-5 кун
• Цефалексин	500 мг		+				1000 мг	3-5 кун
• Цефуроксим	500мг		+				1000мг	3-5 кун
• Пивмециллинам	200 мг		+				600	3-5 кун
601 Беморнинг вазнига мослаштирилган паст молекуляр оғирликдаги гепаринлар: суткалик дозани икки дозага бўлиш мумкин (тери ости)								
• Вазни <50 кг	20 мг		+				20 мг	Кўрсат- мага мувофик
• Вазни 50-90 кг	40 мг		+				40 мг	
• Вазни 90-130 кг	60 мг		+				60 мг	
• Вазни 130-170 кг	80 мг		+				80 мг	
• Вазни >170 кг	0,6 мг/кг		+				0,6 мг/кг	
602 Қон кетганда								

• Иссиқ кристаллоидларнинг инфузиони	15-20 дақиқа давомида бир литр		+				15-20 дақиқа давомида бир литр	Кўрсатма га мувофиқ
• Транексам кислотаси	1,0 г		+				1,0 г	
• Окситоцин	10 бирлик ИВ болюс		+				10 бирлик ИВ болюс	
<p>Илова: миллий клиник протоколда берилган даволаш режими (ушбу дориларнинг турли комбинациялари) касалликнинг оғирлигига қараб ва кўрсатмаларга мувофиқ қўлланилиши керак, аммо ушбу протоколга мувофиқ қўшимча дорилар ва даволаш усуллари тавсия этилиши мумкин. <u>Ушбу дориларнинг битта дозаси фақат даволанишнинг муайян босқичида ёки касалликнинг босқичида амбулатория ёки стационар ёрдам кўрсатиш учун зарур бўлган миқдорда кўрсатилади</u></p>								

РЕЖАЛАШТИРИЛГАН ЖАРРОҲЛИК МУОЛАЖАСИ

Терапевтик чоралар (жарроҳлик даволаш)	Даражаси ва тури бўйича режалаштирилган тиббий ёрдам кўрсатиш				
	Амбулатор		Стационар		
	ҚВП /ҚП	МПМП	Туман (шаҳар) клиникалари	Тиббиёт муассасалар вилоят даражасида	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалар
Лапаротомия. Кесар кесиш		+	+	+	+
<p>Эслатма: минимал инвазив жарроҳлик аралашувлар, шу жумладан стоматологик (1-2 тишни олиб ташлаш) оилавий шифокор ёки акушер-гинеколог билан маслаҳатлашганидан кейин амбулатория шароитида амалга оширилиши мумкин. (далиллар даражаси С) ушбу протоколга мувофиқ ("талаб бўйича даволаш"бўлими).</p>					

ТЕРАПЕВТИК ОВҚАТЛАНИШ / ПАРҲЕЗ

Овқатланиш	Даражаси ва тури бўйича режалаштирилган тиббий ёрдам кўрсатиш
------------	---

тартиби	Амбулатор даволаш		Стационар даволаш		
	ҚВП /СП	МПЦП	Туман (шаҳар) клиникалари	Тиббиёт муассасалар вилоят даражасида	Республика даражасидаги тиббиёт муассасалар
Парҳез столи ва унинг давомийлиги					
1. 15 *стол доимий	+	+			

АСОСИЙ ДАВОЛАШ

Терапевтик чоралар (тиббий даволаниш)		ҚВП /ҚП	МПЦП	Ўртача суткалик доза	Бир курслик дозалаш <i>Базис терапия</i> Дори воситаларининг ХПН
Дори воситасининг халқаро патентланмаган номи	Дори воситаларининг дозаси ва ишлатилиши				
I. Антигипертензив препаратлар:					
1. Метилдопа	250-750 мг	+	+	3000 мг	
2. Лабеталол	100-400 мг	+	+	1200 мг.	
3. Нифидипин (қисқа таъсирли)	10 мг	+	+	120 мг	
4. Нифидипин (секин юборилади)	20-60 мг			120 мг	

Эслатма:

Касалхонага ётқизиш босқичида оғир гипертензия ва оғир преэклампсия билан оғриган барча ҳомиладор аёллар:

- **Антигипертензив терапия:** қисқа таъсир қилувчи нифедипин 10 мг оғиз орқали (чайнаш ва ютиш), агар керак бўлса, ҳар 30 дақиқада такрорланг. Максимал битта доз 50 мг ни ташкил қилади. Сублингуал юбориш тавсия этилмайди.
- **Антиконвулсант терапия:** томир ичига 4-5 г магний сульфат (16-20 мл 25% ли магний сульфат еритмаси) секин 10-15 дақиқа давомида, сўнгра соатига 1 г томир ичига (100 мл 25% магний сульфат еритмаси + физиологик натрий хлорид) эритма 400 мл дақиқада 7 томчи тезликда).

ДИСПАНСЕРИЗАЦИЯ

Тиббий текширув чоралари	Тиббий хизматларнинг номлари	ҚВП /ҚП	МПЦП	Тадбирларнинг минимал сони	Диспансер назорати муддати
	1. Оилавий шифокор		+	Йилига 2 марта	6 ой

	2. Акушер-гинеколог		+	Йилига 2 марта	6 ой
	3. Терапевт		+	Йилига 2 марта	6 ой
	4. Кардиолог		+	Йилига 2 марта	6 ой
	5. ЛОР		+	Йилига 2 марта	6 ой
	6. Окулист		+	Йилига 2 марта	6 ой
	7. Неврапатолог		+	Йилига 2 марта	6 ой
	8. Хирург		+	Йилига 2 марта	6 ой
	9. Эндокринолог;		+	Йилига 2 марта	6 ой
	10. Стоматолог		+	Йилига 2 марта	6 ой
	Илова: Қўшма патологияларнинг оғирлигини аниқлаш учун вазиятдан келиб чиқиб, бошқа тор мутахассислар билан қўшимча мулоқот қилиш мумкин.				
Лаборатория тадқиқотлари	1. Умумий қон таҳлили	+	+	Йилига 2 марта	6 ой
	2. Умумий сийдик таҳлили	+	+	Йилига 2 марта	6 ой
Эслатма: Вазиятдан келиб чиққан ҳолда, қўшимча патологияларнинг оғирлигини аниқлаш учун бошқа лаборатория текширувлари ўтказилиши мумкин.					
Инструментал тадқиқотлар	1. Ички органларнинг ултратовуш текшируви	+	+	Йилига 2 марта	6 ой
	2. Кўкрак сегментларининг рентгенографияси	+		Йилига 1 марта	12 ой
	3. ЭКГ			Йилига 2 марта	6 ой
Эслатма: Вазиятга асосланиб, биргаликда патологияларнинг оғирлигини аниқлаш учун қўшимча равишда бошқа инструментал тадқиқотлар ўтказилиши мумкин.					